

භාර්තී සහ උමිරා දූටුකරන්නේ කෙසේදු?

සෞයික මුහුම්මද් අස්සාලිග් අල් උතෙනේමින්

සිංහල පරිවර්තනය:
උස්. එම්. මන්සුර්

الكتاب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالسلسلة
الطبعة ١٤٢٩ هـ تأليف ١١٤٢٠ هـ ناشر ٢٤١٤٤٨٨ - ٢٤٠٦١٥ - ٢٤١٧٧٢٢

١٥ سنڌائي

හජ් සහ උමිරා ඉටුකරන්නේ කෙසේද?

යෙපික් මූහ්මිමද් ඇස්සාලීප් අස් උමෙහේමින්

සිංහල පරිවර්තනය
ඩ්‍රී. එම්. මන්සුර්.

ප්‍රකාශනය
කැඳවීමේ සහ මගපෙන්වීමේ සහයෝගී කායනීලය
අල් බඳීයා - සමාජ ඒකකය
රියාද්
යුතුදී අරාබියාචි

පෙරවදන

ඉස්ලාමයෙහි වූ අතිවාර්ෂ කාර්යයන් අතර හත් කරතව්‍යය එකක් වේ. මෙම කරතව්‍යය ඉටු කිරීමට උවමතා මුදල ද, ගෙර සෞඛ්‍ය ඇති අය මෙය ඉටුකළ යුතුමය.

තොයෙක් ආගම් හා මිනිසුන් අතර මෙවැනි කරතව්‍යයන් ඇතක් මෙය රේවායෙහි විශේෂ තැනක් ගනියි. ලොවෙහි එක් කොණක පිට අනෙක් කොණ දක්වා වෙයෙන මූස්ලිම්වරුගෙන් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ගණනක් තම ජාති, හාජා, දේශ, වර්ණ ශේදවලින් කොරව, අල්ලාජේන් ආරාධනාව පිළිගෙන මෙම ගමන එයි.

මක්කමට සම්පව ඇති යම් ස්ථානයක් දක්වා ම තම තමන්ගේ සංස්කෘතියට අයන් ඇදුම් පැලුදුම් වලින් සැරසි එන මොයින්, එනැනදී පුදෝ පුදු ඇදුම් ඇද ලෙන්බයික් අල්ලාජුම්ම ලෙන්බයික් යනු එකම හාජාවකින් ගබඳ නාගා කියමින් මක්කමට ඇතුළුවයි: උරෙන් උර ගැටී සලාහ කරයි; අනෙක් කාර්යයන් ද නැති කරම් යහපත් ව ඉටු කරයි.

අද රියේ පමණක් තොව, දීර්ඝ කාලයක් මෙම කරතව්‍යය මෙයේ කෙරීගෙන තිබීම මෙහි ඇති ගේෂයිතව්‍යයට කිහිපයි.

රමදනයේ ආරම්භයේ පිටම පිවිතුරු වෙතනාවකින් යුතුව පටන් ගැනුනු ඉස්ලාමීය ව්‍යාවලිය රිකින්වික වැඩි, හත් සමයේ දී එය ඉතා උසස් තත්ත්වයකට එළඹ

ඒයි. එම අවස්ථාවේ මුළු මූස්ලීම් සංභකියම කම නියෝජිතයන් කෝරා මක්කමට යටා ජාත්‍යන්තර මූස්ලීම් සම්බන්ධතාවය තර කරයි.

අනුක් වියයෙන්ම, හත් හි ඇති උතුම්හාවය හා අපරිමිත වූ ප්‍රයෝගනයන් හරියාකරවම දැනගත හැකිකේ එම ගමනෙහි යෙදී, එය නිසි පිළිවෙළට ඉටුකළාත් පමණකි. මෙය ඒ සඳහා වූ උපදෙස් අඩංගු අත් පොතකි.

ශාස්ත්‍ර විශාරද සෙයින් මූහ්මිමද් අස්සාලින් අද් උනෙමින් තුමාගේ කෘතියක වූ “පිළක් අල්හත් වල් උම්රාන්” පොත් පි.වයේ පරිවර්තනයකි මෙය. හත් කරකව්‍යයෙහි යෙදෙන අයට මෙය ඉකා ප්‍රයෝගනවත් වනවාට තොනුමානය. එවැන්නන්ට මෙම කරකව්‍යයෙහි යෙදී දෙලාට හාග්‍යයන් ලැබිය යුතුය යන්න අපගේ ප්‍රාරුපනාව වේ.

ප්‍රයාස සියල්ල අල්ලාන්ට හිමිය. ගාන්තිය සමාදනය හා සියලු ආසිරවාදයන් තහි (සල්) තුමාණන්ටත්, එතුමාගේ තැදි හිතම්තුරන්, අනුගාමිකයන්ටත්, එතුමාගේ ආදර්ශය අනුව යැමදින ජීවත්වන්නන්ටත් ලැබේවා.

ප්‍රකාශකයෝ

25-11-1993

රියාද්

සඩුදී අරාබියාට

මහ කාරුණික අති දායාන්වීක අල්ලාභගේ නාමයෙකි.

1. වේතනාව

විශ්වයේ අධිපති වූ අල්ලාභට සියලු ප්‍රයාසා හිමිය. වක්තා (නැව්) වරුන්ගෙන් අවසානව මුහුම්මද (සල්) තුමාට හා එතුමාගේ පවුලේ අය, අනුගාමිකයන්ටද අල්ලාභගේ සාමය හා ආකිරවාදය ලැබේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

හත් කරකව්‍ය වනාහි ඉතා උතුම තැමදුමකි. අල්ලාභ විසින් අතිවාර්ෂ කරනු ලැබ, මුහුම්මද (සල්)¹ තුමා විසින් ඉටු කරනු ලැබූ ඉස්ලාමයේ ප්‍රධාන කුත්තකි. මෙය ඉටුකිරීමට අවශ්‍ය පුදුසුකම් ඇත්තෙකු, මෙය ඉටු තොකලේනම්, මහුගේ ආගමික (ශ්‍රීජලාමික) ඩීවිතය පරිපුරණ තොවේ.

මෙම කරකව්‍ය ඉටුකරනාට අපකාගේන් වේතනාවන් පිරිසිදු විය යුතුය. වියෝෂයෙන් පහත සඳහන් කරුණු දෙක ගැන සැලකිලිමන් විය යුතුය.
1. මරණින් පසු වූ ඩීවිතයේ අකිලාෂය තකා අල්ලාභ වෙනුවෙන් පමණක් රිය ඉටුකළ යුතුය. මේ හැර, මිනිසුන් අතර කැඳී පෙනීමේ අදහසින් හෝ ලොකික ආදයමක් ලබාගැනීමේ අරමුණක් ඇතිව හෝ මෙය ඉටු තොකළ යුතුය.

2. මෙය ඉටුකරන විට මුහුම්මද (සල්) තුමාගේ

1. 'සල්' - 'සල්ලලාභ අලයිසි ව සල්ලම්' යනු සම්පුරණයෙන් කියන්න.

ଆଦରଙ୍ଗ ଅନୁଗମନୀୟ କ୍ଲ ପ୍ରତ୍ୟେ. ପ୍ରତ୍ୟେହାଙ୍କ ହେବିନ୍ ମୁଖ୍ୟମିତିଦ୍ୱାରା (ସଲ୍) ବୁମାଙ୍ଗେ ଆଦରଙ୍ଗ ହୋଇଥାଏ ମେଇ ଦୃଷ୍ଟିକଳ ହୋଇଥିବାକି. ଠିକିବୁ ଯା ଦୂରାଧୂନୀମ ମେମ କରନିବିଶ୍ୟ ନିଧିଯାକାରରେ ଦୃଷ୍ଟିକିରିମତ ଦୃଷ୍ଟିକଳ ହେବି.

କ୍ରମ ବୃତ୍ତକ୍

ହରେ କରନିବିଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକିରିମତ କ୍ରମ ବୃତ୍ତକ୍ ଆଜ. ମେ ବୁନ୍ଦେ
‘ଅଙ୍କ କମନ୍ସଲ୍’, ‘ଅଲ୍ ଉଲରୁଦ୍ଧ’, ‘ଅଲ୍ କିରୁନ୍’ ନାମି ଲେ.

ଅନ୍ତକମନ୍ତର୍ତ୍ତା : ଯମେକୁ ହରେ ମାସି କ୍ଲ ଲ୍ରିରୁ ନାମି
ବ୍ରି କରନିବିଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକିରିମତ ପରିଷକ୍ ଦୃଷ୍ଟିରୁମିଳିବା ଅଧିକି.
ପଦ୍ଧତି ଲଭ୍ୟ ମକ୍ଷକମତ ଲହାବ୍ରି ବିପରୀତ ଲ୍ରିରୁ ଲେନ୍ଦ୍ରିଯିତ
କଲିବାଙ୍କୁ ପରି ପଦିବି ଦୃଷ୍ଟି କରିବି. ଦୃଷ୍ଟିପଦ୍ଧତି କମ ଶିଖନେବେ
ଛି ଗୈରିମ ହୋ କୋବିତ କ୍ଷେତ୍ରିମ ହୋ କରିବି.
ଦୁନୀକଳିତିର ଦ୍ୱାରା ହରେ ଲଭ ଅବଲିହି ଦିନ, ଠିକିମ,
‘ତରିକ୍ୟା’ ଦିନ, ହରେ ଲେନ୍ଦ୍ରିଯିତ ପରିଷକ୍ ଦୃଷ୍ଟିରୁମିଳିବା
ଯାଇ ଅଧିକ କ୍ଲାରିଯନ୍ ପାରିପାରଣୀଯନ୍ ଦୃଷ୍ଟିକରିବି.

2. ଦୃଷ୍ଟିରୁମିଳିବା - ହରେ ହୋ ଲ୍ରିରୁ କରନିବିଶ୍ୟନ୍ ଦୃଷ୍ଟିକରନାଲିବି ଅଧିନ
ଅନ୍ତର୍ତ୍ତା
3. କଲିବାଙ୍କୁ - କଳିବାଲ ବିଲେ ହନ୍ତିରଙ୍କ ଅନ୍ତର୍କଳିତ କିରିମ
4. ପଦିବି - କଲା କା ମରିବା କଲିବାରେ ଅନ୍ତର ହନ୍ତିରଙ୍କ ଅନ୍ତର୍କଳିତ କିରିମ.

අල් ඉජරාද් : යමෙකු හත් කරකව්‍ය වෙනුවෙන් පමණක් ඉහරාම් අදියි. මහු මක්කාවට පැමිණි විට එහි ආ වෙනුවෙන් කවාග් ද, හත් වෙනුවෙන් යයි ද ඉටුකරයි. මහු ඉහරාමයෙන් ඉවත් තොටී නිසා සියකෙස් බු ගැසීම හෝ කැපීම හෝ තොකරයි. කවද, රිද් දිනයෙහි රම්පන් අබ්බාලේදී ගල් ගැසීම දක්වාම ඉහරාම් ඇදුම සමග පිටියි. හත් වෙනුවෙන් කවාග් ඉටුකිරීම නිමවන දක්වා ම යයි ඉටුකිරීම පමාකිරීමට මහුට අනුමතිය ඇත.

අල් කිරාන් : යමෙකු උම්රා යහ හත් වෙනුවෙන් ඉහරාම් අදියි. නැතහෙත් මහු පළමුවෙන් උම්රා වෙනුවෙන් ඉහරාම් ඇද, දෙවනුව හත් වෙනුවෙන් කවාග් කිරීමට පෙර හත් කරකව්‍ය සඳහා නියියන් කරයි. එකම එක වෙනසක් හැර ඉජරාද් ක්‍රමය හා කිරාන් ක්‍රමයෙහි කෙරෙන කරකව්‍යන්හි කිහිම වෙනසක් නැතු. එම වෙනස නම් කිරාන් ක්‍රමය අනුගමනය කරන්නා සතෙකු කැපකරයි. ඉජරාද් ක්‍රමය අනුගමනය කරන්නා මෙය තොකරයි. මෙය මොහුට අනිවාර්ය නැතු.

ඉහත සඳහන් ක්‍රම කුනෙන් ම "නමක්තු" ඉතා

5. රිද : මුදලුම්වරුන්ගේ උන්දව දිනයක්
6. රම්පන් අබ්බා : මස්කමට ඉනා ලැඩින් ඇති ජමාරකය
7. නියියන් : වෙනතාව, යමස් කිරීමට පෙර එය ගැන පින්හි ඇති කරගන්නා නිර්ණය.

උසස්ය. නැව් මුහුමිමද (සල) තුමා මෙම කුමය අනුව තම කරකවියන් ඉපුකරන ලෙස තම අනුගාලිකයන්ට අනුබල දුන්හ. සමහරවිට, යම් කෙනෙකු කිරාන් හෝ ඉංග්‍රීස් කුමයන් අනුව තම කරකවියන් ඉවුතිරිමට නියියන් කරයිටියේ නම් එම නියියතය තමන්තු බවට මාරු කරගැනීමට අවසර ඇත. කවාල් සහ සයී ඉවුතිරිමෙන් පසුවද මෙම වෙනස කිරීමට පූර්වත.

නැව් (සල) තුමා තම සමුගුනීමේ හර් කරකවිය තම අනුගාලිකයින් සමග ඉවුතු වසරෙහි කවාල් සහ සයී ද ඉවුතු කළහ. එවිට, කැපකිරීම සඳහා සතුන් නොගෙනාඅය තම හර් සඳහා වූ නියියතය උමිරා සඳහා වූ නියියතය ලෙස මාරුකරගෙන තම හියකෙස් කපන අතර හර් කරකවිය දක්වා ඉහුරාම් අත් හරින ලෙස ද එතුමා නියෝග කළහ.

තවද, ‘මමන් කැපකිරීම සඳහා සතෙක් නොගෙනාවේහි නම් ඔබට නියෝග කළ පරිදිදෙනාම කටයුතු කරන්නෙක් මි’ යයි නැව් (සල) තුමා පැවසුහ.

2. උමිරා

උමිරා ඉටුකරන්නෙක් වාරිතුයක් වශයෙන් පිරිසිදුව සිටිමට අවශ්‍යයයි සිතන්නේ තම්, පහසු තම් උංගික ආශවාදයත්ත් පසුව කෙසේ රල්ජනානය කරන්නේ ද එලෙස කළ යුතුයි. අනුරුද ඉතුකරම් යුවා විලුව්ත් ගෙන තම හිස හා රැඩිල ආලේප කළ යුතුයි. ඉහරාම් ඇදගත් පසුව ද එම යුවා විලුව්ත් වලින පිටවින පූන්නාධය කිවීම වරදත් නොවේයි.

ඉහරාම් සඳහා රල්ජනානය කිරීම ස්ථී පුරුෂ දෙපාර්තමේන්තු පිළිපැදිය යුතු පූන්නාහ්විමය මස් විම සහ දරු ප්‍රස්ථායෙන් පසුව ලේ පිටවිම යනාදියට හාන්නය වූ ස්ථීන් පවා රල්ජනානය කිරීම පූන්නාහ්විම අයත් ය. රල්ජනානයෙන් පසුව, ඔයෝ වූ හා දරු ප්‍රස්ථායෙන් පසු ලේ පිටවින ස්ථීන් හැර අන් අය, එය අතිච්ච සලාන් ඉටුකරන වේලාවක් තම් වහාම එය ඉටුකළ යුතුය. තැනෙන් වූ මූල්‍ය කිරීමෙන් යුතුව පූන්නාන් සලාන්¹⁰ රකෘත්¹¹ දෙකක් ඉටුකළ යුතුය.

8. පූන්නාන් : තබා මූහ්මිමද (සල්) ඇමායේ ආදරණයන් නිරිනයට මෙම තම යෙදේ.

9. මූල්‍ය : සලාන් සඳහා කරන ඇත්තායට මෙම තම යෙදේ.
10.. 'පූන්නාන් සලාන්' යනු අතිච්ච නොවන සලාන්වලට කියනු ලැබේ.

11. රකෘත් : සලානයේ එන් වටයකට මෙම තම යෙදේ.

මෙම සලාතය ඉටුකිරීමෙන් පසු මහු 'ලෙබෑඩික්ක උම්රතන්' යනු මුවින් කියා තියියන් තබාගත පුණුදි. එතැන්සිට පහත සඳහන් වාත්‍යාචයන් විවිධාචිට ගබා තාගා කියපුණුදි. පිරිමින් මෙය ගබා තාගා කියන අතර ස්ථීර තමන් ලහ සිටින කෙනෙකුට පමණක් ඇසුන සේ ක්ම යුතේ. මෙයට අරානී හාජාවෙන් 'තල්වියාන්' යනු කියනු ලැබේ.

لَبَيِّنْكَ اللَّهُمَّ لَبَيِّنْكَ، لَبَيِّنْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ
لَكَ لَبَيِّنْكَ ، إِنَّ الْحِمْدَ وَالنُّعْمَةَ لَكَ
وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

ලෙබෑඩික් අල්ලාභුම්ම ලෙබෑඩික්
ලෙබෑඩික් ලා ජරික්කලක ලෙබෑඩික්
ඉන්නල් හමිද වන්තිමන ලකවලුලුලුක්
ලා ජරික්කලක

නේරුම : 'මම පැමිණියෙම්: යා අල්ලාන්! මම පැමිණියෙම්; මම පැමිණියෙම්; මෙට කොටස්කරුවෙක් තැනු: මම පැමිණියෙම්: නියුත්වය වියයෙන්ම ප්‍රශ්නයා සියල්ල, වරප්‍රසාද සහ ආධිපත්‍යය මෙට සතුය: (නැවතක් කියම්) මෙට කොටස්කරුවෙක් තැනු.'

ඉහුරාම් ඇද සිටින්නෙක් අවස්ථාවක් ලැබූනු

12. 'ලෙබෑඩික උම්රතන්':නේරුම - 'මම උම්රා ඉටු කිරීමට පැමිණියෙම්' යන්නය.

සැම විවකම වියෙන්ගෙන් කාලය හා උපානය වෙනස්වන විට කළුවියාහ් කිව පුතුයි. උදහරණයක් වශයෙන් යමෙක් තම ගමනේ දී කන්දක් තහින්න බහින්න වූ විට හෝ දිවා රාත්‍රී කාලය මාරුවනාටිට හෝ කළුවියාහ් කීම ගතහැක. එකල් හි අඹලාහ්ගේ තෘප්තිය හා උච්චරිය ආයාවනා කළ පුතුයි. තවද, අඹලාහ්ගේ කරුණාව් තුළින් නිරයෙන් බෙරන ලෙසද බැගුපක්ව ඉංගලා සිරිය පුතුයි.

යමෙක් ඉහරාම් ඇදගන්නේ තම් එකුන් පටන් තවාග ඉවුකරනෙක් කළුවියාහ් කීම අවශ්‍යයයි. එමන් ම, හේහිදී ඉහරාම් ඇදගන් අවස්ථාව පටන් රද උත්සව දින ජ්‍යෙෂ්ඨ අබාවෙහි දී ගල් ගසනු දක්වා ම කළුවියාහ් කිව පුතුයි.

ල්‍යිරා හෝ හේ කරකවිය ඉවුකරනෙක් තම දකුණු පය පළමුවෙන් තබා ඇදධ වූ මස්මීදයට¹³ පිවිසිය පුතුයි. එහිදී මහු මෙයේ ප්‍රාරුතනා කළ පුතුයි.

[بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ

وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي
ذَنْبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، أَعُوذُ
بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوجْهِ الْكَرِيمِ وَبِسُلْطَانِهِ
الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ].

13. මස්මීද : මුදලිම්වරුන්ගේ පළමිය.

විස්මිල්ලාජ්. වයසලාන්තු වයසලාම් අලා
රපුලිල්ලාජ්: අල්ලාභුම්බාපිරේ දැනුවේ වප්තහේ ලි
ඛවාබ රහමතික්: අරාද ඩිල්ලාහිල් අදීම. වට්
වට්හිල් කරමි. ව සුදුනාතිහිල් කදිම මිනය
ඡයනාතිර රත්මි.

නොරුම: 'මහා කාරුණික අකි දායාත්වික අල්ලාභගේ
නාමයෙනි. සාමය හා වරප්‍රසාදය අල්ලාභගේ
වක්ත්වාවරයාණන් හට හිමිවේවා. යා අල්ලාජ! මගේ
පරි කමාකර ඔබගේ කරුණාවේ දෙරවුව මා
වෙනුවෙන් විවාත කරන්න. ගාපයට ලක් යු
ශෙකාන්ගේ බලපෑමෙන් කේරීම සඳහා සරව
බලධාරික්වයෙන් යුත්, විශිෂ්ට පෙනුම හා
සරවායිපත්‍රය හිමි ඔබගේ පිහිට පතමි.'

මෙම ප්‍රාරථනාවෙන් පසුව මහු කරගල ලෙට
විත්, එය තම දකුණුකින් අල්ලා සිකිය යුතුයි. එයේ
බැරවුයේ නම් එය දෙසට හැර නම අත පෙන්වීම
සැනේ.

මහු එහි සිටින අනෙක් අයට හිංසා පීඩා නොකළ
යුතුයි. අනෙක් අය තල්ලුකරගෙන ඉදිරියට යැමට
සේ බලහත්කාරයෙන් යමක් කිරීමට සේ කැන්කිරීමෙන්
වැළකී සිටිය යුතුයි.

එම කරගල අල්ලනාවිට මහු මෙයේ කිවි යුතුය:

بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَصْدِيقًا
بِكتابك ووفاء بعهلك واتباعاً لسنة نبيك محمد ﷺ.

විසම්පිල්ලාහි අල්ලාභු අක්බර්. අල්ලාභුම්ම රඩාන්ත්‍රවීත ව තසදිතන් වේ දිතාවීත, ව වතාන් බිජ්‍යාධිත, ව ඉත්තිබාඳක්‍රී ප්‍රස්තතත්ත් තබාධිත මූහ්මතද සල්ලෝභු අලෙපිත ව සල්ලම්.

තෙරුම : “මහා කාරුණික අති දායාන්තික අල්ලාභගේ නාමයෙනි. අල්ලාහි අතිශේෂ්‍යයිය: යා අල්ලාහි මහ කෙරෙහි හක්කියෙන් යුතුවි, මහගේ ගුන්පය (කුරාන්) කෙරෙහි දැඩි විශ්වාසය ඇතිව, මහහට ප්‍රේමය හා පක්ෂපාතින්වය දක්වා, මූහ්මතද (සල්) තුමාගේ ආදරයය අනුව යත බව ප්‍රතිඵාදේම්”.

ඉතික්වීතිව, මහු තම වම්පැත්තේ ‘කෘෂිව’¹⁴ කිබෙන ලෙස එය වටේ ගමන් කිරීම ආරම්භ කළ යුතුයි. මහු රුණුනුල් යමානී¹⁵ වෙත ලංඩු විට එය ඉතින්නේ තැකිව, එතැන් අත තබා පහත යදහන් ලෙස ප්‍රාරථනා කළ යුතුයි.

14 කෘෂිව : මස්කාලේ ඇති ප්‍රධාන ජ්‍යාය (බේඛලාහි)

15.රුණුනුල් යමානී : කෘෂිවේ යෙමනය දෙසට මුහුණලා ඇති කෝණය.

رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ كَوْنَةٌ وَّ فِي الْآخِرَةِ كَوْنَةٌ وَّ قَنَاعَدَابَ النَّارِ

රභබනා ආත්තා පිදුණ්ය හස්‍යන්තන් ව පිලු
තාහිරත්තී හස්‍යන්තන් වත්තා අධ්‍යාත්මකාර

තේරුම : “අප සවාමිනී, මෙලොවත් අපට යහපත් දේ දෙන්න: එලොවත් අපට යහපත් දේ දෙන්න. අපා හිතෙන් ද අප මූදහරින්න.” (අල් කුරාන් 2:201)

මෙම ප්‍රාරුථාව ඉදිරිපත්කරන මිශ්‍ර කරගල රපුකර යන සැම වතාවකම ‘අල්ලාභ අක්බර’ (අල්ලාභ අති ජ්‍යෙෂ්ඨය) යනු කිව යුතුයි. මෙළය කාඩාව කවාප් කරන මිශ්‍රට උච්චමනා ප්‍රාරුථාවන් ඉදිරිපත් කිරීමටත්, අල්ලාභාව වැඩි වැඩියෙන් ‘දික්ර’ (මෙනෙහි) කිරීමටත්, අල් කුරානානාය පාරායනා කිරීමටත් අනුමතිය ඇත. කවද, කවාප්, සහී, ජමිරාභ හි ගල් ගැඹීම යනාදිය ද අල්ලාභ මෙනෙහි කිරීමට යොදාගත් තුමයන්ය.

කවාප් හි දී පිරිමියෙක් ඉටුකළ යුතු කාර්ය දෙකක් ඇත.

1. කවාගයේ ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා ‘අල් ඉද්තිබා’ පිළිපැදිමයි. යමෙකු තම ගරීරයේ උච්ච කොටස වයන රෙදුදේ මැදපැත්ත මිශ්‍රගේ දකුණුත යටින් ගෙන, එහි කොණදෙක වම් අන් උරුදුස

දක්වා ගෙන එත කාර්යට “අල් ඉද්තිබා” යනු කියනු ලැබේ. මේ මගින් දකුණු පැත්තේ උරඹය නොවැයේ. මහු තවාල් ඉටුකළ පසුව එම රේද පළමුව කිඳුනුලෙස ගෙන ආ යුතුයි. මක්තියාද යත්, ඉත්තිබා කළ යුත්තේ තවාප් හි පමණය.

2. පළමුවෙනි තුන්වටයේදී “අල් රම්ල්” කළ යුතුයි. යමෙක් ගමන් කරන විට කුඩා අධිකබා වේගයෙන් යුත්තට “අල්රම්ල්” යනු කියනු ලැබේ. අනෙක් පිටුවටය සාමාන්‍ය ලෙස ගමන් කළ යුතුය.

මෙලෙස, තවාල් හි හත්වටයම සක්මන් කර තිමුවාට පසුව, එහි ඇති ‘මකාමේ ඉඩරාහිමි’ වෙත පැමිණ පහත සඳහන් කුරාන් පායය පාරායනා කළ යුතුයි.

وَأَنْجِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّي
وَنَسْنَدُوا مِنْ نَسَدِ إِبْرَاهِيمَ لِمَنْ

නේරුම : “ ඉඩරාහිමියවිදා කිරීම යදහා සිටගෙන මෙම සාමාන්‍ය තැමූදුම් තැනක් ලෙස වෙන් කරගන්න ” (අල්කුරාන් 2: 125)

පසුව, එම මකාමේ ඉඩරාහිමි හි පිටුපසින් භැංකිතරම ලො වි බිඟු රකෘත් දෙකකින් සමන්විත

ව සලාතය ඉටු කළ යුතුයි. මෙහිදී, පළමුවෙනි
රකෘත්ති (පුරා ආතිහාවට පසු) “පුරා අල් කාලිරුණ්”
සහ දෙවෙනි රකෘත්ති (පුරා ආතිහාවට පසු) “පුරා
අල් ඉජලාස්” පාරායනා කළ යුතුයි.

පුරා ආතිහාව මෙයේය:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ ۝ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝ إِيَّاكَ
نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝

විස්මේල්ල කිරරස්මා තිරරසීම
අල්හම්ද ලිල්ලකි රබවිල් ආල්මින්. අරරස්මා
තිරරසීම
මාලිනි යවිමිදැන්. ඉයියාක නාඩු ව ඉයියාක
තස්තරීන්.

ඉහැකය පිරාකල් ලුස්තයීම්. පිරාකල්ලදීන අත්
අම්තත අලයිතිම්
ගයිරල් මග්දව් අලයිතිම් වලද් දේශීන්
(ඇර්ඩරංස් -පුරා 01)

තෝරුම : මහා දායාත්විත, මහා කරුණාත්විත
අල්ලාහගේ තාමයෙනි. විශ්වායාධිපති වූ මහා
දායාත්විත, මහා කරුණාත්විත, විනිශ්චය දිනයේ
අධිපති වූ අල්ලාහට පමණක් හියපු ප්‍රයායාවන්
අයන් වේ. ඔබ පමණක් අපි ඉඛාදන් කරමු. (පුදම්)
මබගෙන් පමණක් පිහිට පතමු. ඔබගේ ආක්රිතියාදය
ලද්දාවූ, ඔබගේ තොපය තොලද්දාවූ, තොමග
තොහිරියාවන්ගේ මාරගය වූ පසු මාරගය අපට
දක්වනු මැතිව.

පුරා අල කාපිරුන් මෙසේය:

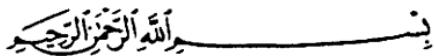
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝
وَلَا أَنْتُ عَنِّي دُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝
وَلَا أَنْتُ عَنِّي دُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

විස්මිලු සිරරහා තීරරහිම
 තැල් යාධිපුහල් කාපිරුන්. එ ආඩු මා
 නාඩුන්. වලා අත්ත්තූම් ආබිදුන මා ආඩු. වලා
 අන ආබිදුම් මා අබද්ත්තූම්. වලා අත්ත්තූම්
 ආබිදුන මා ආඩු. ලකුම් දිනුතූම් වලියදින්
 (අල්බරදාන් - සුරා 109)

සේරුම : මහා දයාත්විත, මහා කරුණාත්විත
 අල්ලාජයේ නාමයෙහි. පටයන්ත! ඕ ප්‍රක්ෂේප
 කරන්නෙහි (කාපිරවරුනි)! මබ වදින දේ මා
 නොවදිම්. ම වදිනන් (අල්ලාජ) මබලා වදිනන් ද
 නැතු. තවද, මබ වදින දේවල් මම වදිනනෙක්
 නොවේමි. තවද, මා වදිනනා (අල්ලාජ) මබද
 වදිනන් නැතු. මබලාට මබලාගේ මාරගය (ධරමය)
 මට මගේ මාරගය (ධරමය) වේ.

සුරා අල් ඉක්ලාස් මෙයෙය:

 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ۝ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ۝

විස්මිලු සිරරහා තීරරහිම.
 තැල් සුවල්ලාසු අහඳ. අල්ලාසුය් සමඳ. ලම් යලිද

වලම් පුද්‍ර. වලම් යඹන්ලේපු කුපුවන් අයදා (අල්කරාජ - පුරා 112)

තෙරුම්: මහා දායාත්විත, මහා කරුණාත්විත අල්ලාභගේ නාමයෙකි. පටිසන්න: අල්ලාභ එක් කෙනෙකි. අල්ලාභ කිහිදු අවශ්‍යතාවයක් තොමැත්තෙකි. මහුව (කිහිවෙක්) ඉපදුනේද තැත. වෙනත් කෙනෙකුට දච් (මහු) උපන්නේ ද තැත. තවද, මහුව සමාන කිහිවෙකු තැත.

ඉහත සඳහන් පුරා පාරායනා කර රකෘත් දෙකක සලාකය ඉටුකළ පසු එහි ඇති කළුගලට සම්ප වී - පහසු නම් එය ඇල්ලීම යහපත්ය.

ඉතිකනීතිව මහු "මෙසාඅ" නම් වූ සකමන් කිරීමෙහි යෙදීමට අස්සගාවට!¹⁶ ලගාවූ එට පහත පදන් කුරාඛාන් පාය පාරායනා කළ යුතුය.

إِنَّ الْصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ

ඉන්නය් සපා වල් ඔරචන මින් භාජාර්ල්ලාභ

තෙරුම් : "අල්ලාභගේ විෂ්තයන් (symbols) අතර නියුතයෙන්ම සායා හා මරවා වේයි. (අල්කරාජ 2: 158)

16. අස්සගා - "සයි" සකමන් කිරීමේද හැඳුවන එක කුපුගැටුයක්

අනෙකුරුව්, මහු කාඩ්බාට හොඳහැටි පෙනෙන තෙක් අස්සගා කළු ගැටුයට තැහිය යුතුයි. එහිදී කාඩ්බාට දෙසට හැරි අත්දෙක මසවා අල්ලාජ ප්‍රයාසාකර මහුට උච්චමනා ප්‍රාරූපනාවක් කිරීමට හැක. මෙහිදී නැඩු මුහුණුමද (සල්) තුමා, ‘ලා ඉලාහ ඉල්ල්ලාජ’ (අල්ලාජ හැර වෙත දෙවිකෙනෙක් තැක) යනු තුන්වරක් සිමන් සමගම ප්‍රාරූපනා කළහේයින්, මොහු ද මෙයේ කිරීම උතුමිය.

පසුව, යාවින් බැස කොළඹාට ලකුණකෙක් ‘අල් මරවා’¹⁷ දෙසට සාමාන්‍ය අධිකඛා ගමන් කළ යුතුය. එම කොළඹාට ලකුණ පසුකරන්ම එනැන්පිට අනෙක් කොළඹාට ලකුණ දක්වා වේගයෙන් ගොස්, එනැන් පිට තැවත සාමාන්‍ය අධිකඛා ‘අල් මරවා’ වට යායුතුය. එහි අල් මරවාවට තැග අස්සගාවෙහි කළමන් කාඩ්බාට දෙසට හැරි, අත් මසවා, අල්ලාජට ප්‍රයාසාකර, තමන්ට උච්චමනා ප්‍රාරූපනාවන් කළ යුතුය. ඉන්පසුව අල් මරවාවෙන් බැස අස්සගා වෙත යා යුතුය. මහු කොතුනෙහි සාමාන්‍යයෙන් ගමන් කළ යුතුද, කොතුනෙහි වේගයෙන් දිව යුතුද යන්න දැනගෙන එය එයේම කළ යුතුය.

මෙලෙස මහු හත්වටයක්ම සකමන් කළ යුතුය. අස්සගා පිට අල් මරවා දක්වා යුම එක් වරක් වේ. තැවත අස්සගා දක්වා එම එක් වරක් වේ. මෙයට

17 අල් මරවා - ‘පහි’ සකමන් කිරීමේදී භූමිවන අනෙක් කළ ගැටුය.

‘සයි’ යනු කියනු ලැබේ. මෙම සක්මන් කිරීමේදී උමවතා ප්‍රාරුහාවක් කිරීමටත්, කුරානාය පාරුයනා කිරීමටත් අල්ලාග් මෙනෙහි කිරීමටත් හැක.

‘සයි’ ය නීම වූ පසු ඔහු තම හිස කෙසේ බු ගැයිය යුතුය. හිසකෙසේ බු ගැයිම ය ඉතා අණ් නමුත් හරි කරනවාය ඉටුකිරීම ලැංසීම ඇත්තම් එම අවස්ථාවේ බු ගැයිම සඳහා කෙසේ වැට්ටීමට කාලය මදිය. එමනිසා මෙහිදී කෙසේ කොටට කැපිය භැක. ස්ත්‍රීන් ඇඟලිතුපු තරම. තම හිසකෙසේ කැපිය යුතුය. මෙම කාරුණයන් සමග උමිරා නීමලේ. ඉන්පසු මහු තම ඇදුම් මාරුකර ගැනීමටත්, පුවිද විලුවින් පාවිචි කිරීමටත්, (විවාහක නම්) උ-හික සබඳකම් තබා ගැනීමටත්, ඉස්ලාමයේ අනුමතිය ඇති අනෙක් කාරුණයන් හි යෙදීමටත් අනුමතිය ඇත.

3. හර්

දුල් හර් මස අවවිති දින පෙරවරුවේ, හර් කරන්නා කමා තැවති පිටින සඳහානයෙහිම, පහසුනම්, උම්රා සඳහා ස්ථානය කරනවාමෙන් කර පිරිසිදු විය යුතුය. පසුව මහු ඉහරාම් ඇද ලෙබෑබධිකක හර් ජන් යතු නියෝගය තබාගෙන “ලෙබෑබධික අල්ලාභුම්ම ලෙබෑබධික, ලෙබෑබධිකු ගරිකලක ලෙබෑබධික” යතුවූතල්වියාහ්ව කීමට පටන්ගත යුතුය.

මහුට තම හර් කරතව්‍ය සම්පූර්ණයෙන් ඉටුකිරීමෙහි යම් බාධාවක් ඇතිවෙයිදේ යතු බියක් ඇත්තේ තම තම නියෝගයෙහි කොන්දේපියක් තබාගත තැක. “කොතුනෙහි හෝ මට යම් බාධාවක් ඇතිවුවහොත් එකුන්හිම මම මෙම හර් කරතව්‍ය කටයුතු තවත්වම්” යන්න මෙම කොන්දේපිය වේ. මහුට ඉහත යදහන් ලෙස යම් බියක් තැකිනම් මෙම කොන්දේපිය ද අවශ්‍යවන්නේ තැක.

හර් කරන්නා මිනාවට හියවීම, එහි දී ලුහර, අයර, ම්‍රිඩි සහ ඉංගා ස්ථාන ඉටුකළ යුතුයි. රකෘත් සතරක් ඇති ස්ථානයන් රකෘත් දෙකක් ලෙස කෙටිකර ඉටුකිරීමට තැක. තමුන් (ලුහර සහ අයර, ම්‍රිඩි සහ ඉංගා) එකටයාකර ඉටුකිරීම කළ නොහැක.

පසුදින ඉර උද්‍යීමන් සමගම මහු අරගාන්

යාපුතුයි. එහිදී ලුහර සලාතයට තියළින වේලාවෙහි ලුහර හා අසර සලාතයන් කේරිකර එකට ඉවුකිරීමෙන් පසුව, පහසුනම්, ඉර බැයයනෙහුරු නමිරා මසරිදෙයෙහි නැවති සිටිම වැදගත්ය. මෙහිදී අල්ලාජ මෙනෙහි කරන අතර ‘කිබිලා’¹⁸ ව දෙසට හැරී හැකි කරම් ප්‍රාරථනාවන් හි යෙදී සිටිය යුතුයි.

නව් (සල්) තුමාණන් මෙහි දී මෙසේ ප්‍රාරථනා කර ඇත:

‘ලා ඉලා ඉල්ල්ලාභ විජ්‍යා ලාභික්කලභ
ලභුල මුල්ක විලභුල හම්ද විභුව
අලාභුල්ල ශේධුන් කදීරා රනම්,
අල්ලාජ හුර (වැදුම්පිදුම් කිරීමට) ගින දැවිකෙනෙක්
නැත. මහුව කොටස කරුවෙක් නැත. සම්පූර්ණ
ආධිපත්‍ය හා ප්‍රාය-සාච මහුව හිමිය. සැමදෙයක්
කෙරෙහිම ඔහුගේ බල මහිමය පවත්තේය.’¹⁹ යතු
කේරුමවේ. (මෙම ප්‍රාරථනාවද තුළ හැක)

මහු (මෙම කාර්යන්හි) වෙහෙයට පත්වුයේ නම්,
එම ස්ථානයේ සිටින අනෙක් අය සමග ප්‍රයෝගනාවන්
සාකච්ඡාවන් හි යෙදීමට හෝ ගුණ දහම් විවින
පොත්පත් කියවීමට හෝ අනුමතිය ඇත. විශේෂයෙන්
අල්ලාජගේ මහිමය මෙනෙහිකර, මහුගේ ක්‍රායන්
පිළිබඳ පොත්පත් කියවීම ඉතා උතුම්ය. මෙනයින්
අල්ලාජ සමග වූ බැඳීම හා බලාපොරොත්තුව
කෙතිමත් වන්නේය.

18. කිබිලා - මුදලිමුන් නැමදීම කරන්නේ මේ දෙසට හැරිය.

පසුව මහු ඉතා යටහත් පහත් ව හා බැගූපත්ව ප්‍රාරුථනාවෙහි යෙදේයි. ප්‍රාරුථනාවන්ගෙන් ඉතා වැදගත් බව සැලකෙන්නේ අරංජ් දිනයෙහි ඉටු කරන ප්‍රාරුථනාවන් ය.

එදින ඉර බැඩිමත් සමග මහු අරංජ් සිට මුස්තලිගා යයි. එහිදී එදින මෘදු ඉහා සහ පසුදින පත්‍ර සලාතයන් ඉටුකරයි. මහු වෙහෙසට පත් වී සිටින්ගෙන් නම් හෝ රුය සිමිත්ව ඇත්තේ නම් මහුට මෘදු සහ ඉහා සලාතයන් යාකර ඉටුකිරීමට භැක. මධ්‍යම රාත්‍රිය පසුවනෙක් ම මහුට මුස්තලිගාවට යැමට බැරිවිය භැක යනු බියක් ඇත්තේ නම්, එහි පැමිණන තොක් තොයිට සලාතය ඉටුකළ යුතුය. මක් තියාද යන් මධ්‍යම රාත්‍රිය පසු වනෙනෙක් සලාතය පමාකිරීමට අනුමතිය නැත. පසුව මහු මුස්තලිගාවහි නැවති ප්‍රාරුථනාවන් කරයි: අල්ලාහ් මෙනෙහි (දික්රී) කරයි. මෙය ඉර උද්‍යුම ලභාවනුරුම මහු විසින් ඉටුවේයි.

මහු “අරරුම්” හි රස්වෙන රත්‍යාගේ කෙරුම් වැනි අපහසුතාවයන්ට මුහුණ පැමට තරම් ශක්තිය තොමැත්තෙකු නම් රමුරාහ් හි රත්‍යා රස්වීමට පෙර ගලුගැසීම සඳහා රාත්‍රි අග හාගයෙහි මිනාවට යැමට අනුමතිය ඇත.

ඉර උද්‍යුවන්න ලභාවෙන විට මහු මුස්තලිගා සිට මිනාවට යායුතුයි. එහි ශියවිට පහත සඳහන්

19. අරරුම් - ගල ගැඩිමට මෙය ශියනු ලැබේ.

කාර්යන්හි මහු යෙදෙන්නේය.

අ) මක්කාවට ඉතා කිවිටු ස්ථාරකය වූ රමිරජල් අධ්‍යාපි පිළිවෙළට ගල් හතක් ගසයි. ඒ එක එක ගලක් ගසන කළේහි මහු “අල්ලාහු අකබර” යනු කියයි.

ආ) මහු ගෙනයිය සතා කැපකරයි. එයින් පුරු කොටසන් තමාගේ ආකාරය ලෙස ගන්නා අතර අනෙක කොටස යුතුපැඩුන්ට දෙයි. මුතමාකින්²⁰ හා කිරාන් තුමය අනුව හර් කරන්නන් යනෙක් කැපකිරීම අතිච්චා යේ.

ඇ) මහු තම හිසකේස් බු ගැඹීම හෝ කොටට කැඹීම කරයි. බු ගැඹීම වචාන් හොඳය. ජ්‍යෙෂ්ඨ ඇඟිණුම් තරම හිසකේස් කැඹීය පුතුය.

මෙම කාර්ය තුන පහසුකාම් මෙම පිළිවෙළට කළ යුතුයි. නමුන් මෙම පිළිවෙළ වෙනස් නොකළ යුතුමය යනු නියමයක් නොමැත.

මේ සමගම මහු ඉහරාම් වස්තුය අතහැර වෙනත් ඇඟුම් ඇදගත හැක. එමෙන්ම ඉහරාම් ඇදීමට පෙර අනුමතිය කිහු (ඉහරාම් ඇද සිටිනාවිට අනුමතිය නැතිව කිහු) දේ කිරීමටද අනුමතිය ඇත.

නමුන් උංගික සබඳකාම් ඇතිකර ගැනීමට අනුමැතිය

20. මුතමාකි - තමන්තු තුමය අනුව හර් ඉමුකරන්නාට මේ නම යෙදේ.

තොමැත.

පසුව, 'කවාග් අල් ඉඟාද'21 සහ 'සයි' යෙන් සමන්විත හර් කරකව්‍යය ඉටුකිරීමට මක්කමට යාපුණුයි. මක්කමට යුමට පෙර පුවිද විළුවින් කවරා ගැනීම නැන් (පල්) තුමාණන්ගේ පුන්තාවක්ය. කවාග් සහ සයි නියිලෙස ඉටුකළ පසු ඉහුරාමයට පෙර ඔහුට අවසරව කිඩු යුමයකම කිරීමට ඔහු අවසර ලබයි. (විවාහක ස්ත්‍රී පුරුෂයින්) එහිත සබඳකම් තබා ගැනීමට ද අවසර ඇත.

මහු 'කවාග්' සහ 'සයි' ය ඉටුකළ පසු එකලොස්වෙනි හා දෙලොස්වෙනි දිනයන් හි රාත්‍රිය ගතකිරීම සඳහා මිතාවට ආපසු එයි.

එකලොස්වෙනි, දෙලොස්වෙනි දින දෙකෙහි පයිරුවේ මහු රමිරණ් තුනෙකිම ගල් ගසියි. මක්කමට විකක් ඇතින් පිහිටි පළමුවෙනි රමිරණ පිට මහු එම කාර්යය පටන් ගනී. පසුව දෙවෙනි රමිරණ හි ද අන්තිමට රමිරණුල් අබාවෙහිද එය ඉටුකරයි. එක් එක් රමිරණ හි ගල් හත බැඟින් පිළිවෙළට ගැසීම කරන මහු, ඒ යුම ගලක්ම 'අල්ලාභු අකබර' යනු යෙදි තහාගෙන ගසන්නේය. මහු පළමුවෙනි දෙවෙනි රමිරණ හි ගල් ගැසීමෙන් පසු කිඩිලාව දෙසට හැරී ප්‍රාරුථා කරයි. මෙම ද්විස් දෙක තුළ

21 කවාග් අල් ඉඟාද - හර් එනුවෙන් ඉටුකරන කවාගය (කාබාව වැවේ සක්මන් කිරීම) ව මෙයේ කියනු ලැබේ.

22. රමිරණ - මිතාවහි වූ සමාරකය

පෙරවරු කාලයේ ගල් ගැසීමට අවසර තැක. ජම්බජ් දක්නා පයින් යුම යහපත්ය. රැමෙන්ම යම් සැකකුපිට තැගී යුම ව ද අවසර ඇත.

මහු දොලාස්ථ්‍යෙන් දින ගල් ගැසීමෙන් පසුව හදිස්ථියක් ඇකොත් ඉර බැය යුමට පෙර මිනාවෙන් පිටති යුමට හැක. නමුත්, එහි රදී පිටිමට

මහු කුම්ඩි නම් එය ඉතා යහපත්ය. එදින, එනම් දහනුන්වෙන් දින රාත්‍රිය මිනාවෙහි ගත කරන අතර දොලාස්ථ්‍යෙන් දිනමෙන් මෙදිනද පස්වරුවෙහි ගල් ගැසීම කළ යුතුය.

අනතුරුව, මහු තම රටට ආපසු යුමට පුද්ගලී වූ චිට, කවාග අල් වදා” නම් වූ කාඩාව වෙළ සත්‍යවායක් යුම ඉටුකරයි. මසජ්චීම හෝ දරු පුසුත්‍යට පසු ලේ පිටිමට වැනි අපහසුකාවයන් ඇති සත්‍යීනට කවාග අල් වදා ඉටුකිරීම අනිවාර්ය තැක.

23. කවාග අල් වදා - සමුගැනීමේ කවාගයට මෙයේ කියනු ලැබේ.

4. නවීතුමාගේ මස්ටිදයට පිවිසීම.

1. හේ කරකව්‍යට සහභාගිවන්නෙක් රිට යෝග හෝ පසුව මදිනාවට යයි. එහි සලාජ් කිරීමේ වේතනාවන් පුතුව නැත් මුහුමද (සල්) තුමාගේ මස්ටිද (මස්ටිදන් නෙවෙ) යට පිවිසෙයයි. මස්කමෙහි ඇති ගුද්ධ වූ මස්ටිදය හැර මෙම මස්ටිදන් නෙවෙයෙහි එක් සලාතයක් ඉටුකිරීම වනාහි වෙනාත් ස්ථානයක සලාජ් දහක් ඉටුකිරීමට වඩා උතුම් ය.
2. මෙම මස්ටිදන් නෙවෙයට මහු පැමිණිවේ “නහයියතුල් මස්ටිද”²⁴ නම් වූ ආචාරකීලි සලාජ් හේ එම මොහොත්ත අදල අතිවාර්ත වූ සලාජ් හේ ඉටුකළ පුතුය.
3. ඉතිශ්වේත්වී, මහු නඩ් (සල්) තුමාගේ ගුද්ධ වූ දේහය ණමුදන කළ ස්ථානය ඉදිරියට එයි. එහිදී මහු මෙයේ ප්‍රාරාථනා කළ පුතුයි.

**السلام عليك أيا النبي ورحمة الله وبركاته
صلى الله عليك وجزاك عن أمتك خيراً.**

අස්සලාමු අලයිස්ක අයිපුතත් තැබියිපු
වරණමතුල්ලාභ ව බරකාතුපු සල්ලේල්පු
අලයිස්ක ව ජදක්ක අන් උම්මතිකාහයිරන්
නොරුම : “අස්සලාමු අලයිකුම් වරණමතුලාභ
ව්‍යාරපු යාරපු ප්‍රේලාජ් අල්ලාජ් ඔබතුමාගේ

24. තහයියතුල් මස්ටිද - මස්ටිදයට ඇතැල්වීම තීමින්නෙන් කරන සලාතය.

ජනපින් වෙනුවෙන් මධ්‍යමාට යහපත් ත්‍යාගයන් පිරිනමන්වා.”

පසුව මහු අධියක් දෙකක් තමාගේ දකුණු පැත්තට ගොස් අඩුබක්කර (රලි) තමාගේ ණමදන ස්ථානය ඉදිරියේ සිට මෙසේ පාරපතා කළ යුතුයි.

السلام عليك يا أبا بكر خليفة رسول الله ﷺ
ورحمة الله وبركاته رضي الله عنك وجزاك عن
أمة محمد خيراً.

අස්සලාමු අලයික්ක යා අවිබක්ර හලිපන
රසුලුල් ලාභී යලුලුහු අලයිකී ව යලුලම්
වරණමනුලුලාභී ව බරකාතු හු රැලියලුලුහු
අන්ක ව පදක්ක අන් උම්මති මූහමමද හයිරන්

නොරුම : “අස්සලාමු අලයිකුම් එරණමනුලුලාභී ව
බරකාතුහු යා අනිබක්ර (රලි) තමාගෙනි, රසුලුලුයාස
(සල්) තමාගේ නියෝජික වරයා වූ මධ්‍යමා කෙරෙහි
මුහම්මද රසුලුලුස්(සල්) තමාගේ ජනපින් වෙනුවෙන්
අල්ලාස් යැහිමට පත්වී, යහපත් ත්‍යාගයන් හිමි
කරක්වා.”

පසුව, මහු කවත අධියක් දෙකක් තම දකුණු

පැක්තට ගොස උමර (රලි) තුමාගේ හුමදාන ස්ථානය ඉදිරියේ සිට මෙයේ ප්‍රාරුථා කළ යුතුයි.

«السلام عليك يا عمر أمير المؤمنين ورحمة الله
وببركاته رضي الله عنك وجزاك عن أمة
محمد خيراً».

අයසලාමු අලයික්ක යා උමර අම්රුල් මූලිකීන
ව රහ්මාන්ලාහි ව බරකාත්හු රැලියල්ලාභු
අන්ක ව උදක්ක අන් උම්මති මූහුමධ් හයිරන්

කෝරුම : “අයසලාමු අලයිකුම් වරහ්මාන්ලාහි ව
බරකාත්හු යා උමර! විශ්වාසවන්තයන්ගේ
නායකයානෙනි! මූහුමධ් (යලි) තුමාගේ ජනයින්
වෙනුවෙන් අල්ලාස් මබ කෙරෙහි සැහිමට පත්වී,
මබහට යහපත් ක්‍රායනයන් පිරිනමතවා”

4. ඔහු තමන් ව යහපත් ලෙස පිරිපිදු කරගෙන
සලාක කිරීම සඳහා කුබා මස්කීදයට යා යුතුයි.
5. පසුව, ඔහු අල් බකිස් හි ඇති උද්මාන් (රලි)
තුමාගේ හුමදාන ස්ථානයට යායුතුයි. එහි ගොස එය
ඉදිරියේ සිට මෙයේ ප්‍රාරුථා කළ යුතුයි.

25. අල් බකි : මදිනාවේ එක ස්ථානයක්.

«السلام عليك يا عثمان
 أمير المؤمنين ورحمة الله وبركاته
 رضي الله عنك وجزاك عن أمة
 محمد خيراً. وسلم على من في
 البقيع من المسلمين».

අස්ථාමූලි අලයික්ක යා උද්මාත අමිරුල් ප්‍රූතීතින
 ව රහ්මතුල්ලාභී ව බරකාත්‍යා රැලියල්ලාභා
 අන්ක ව ජාත්‍යා අන් මෙමත් මූහ්මෑමද හයිරන්

තේරුම : “අස්ථාමූලි අලයික්මූ වරහ්මතුල්ලාභීව
 බරකාත්‍යා යා උද්මාත්!”

විජ්‍යාසවින්තයන්ගේ නායකයාගෙන්ති, මූහ්මෑමද (පල්)
 තුමාගේ රත්නයින් වෙනුවින් අල්ලාභ ඔබ කෙරෙහි
 යුතිමට පත් වී, මෙහෙට යහපත් ත්‍යාගයන්
 පිරිනමනවා;

මහු මෙයේ ප්‍රාරාථනා කිරීමෙන් පසුව අල් බකිහි
 තුමදන කරනු ලැබ ඇති අනෙක් මූස්ලිම් බැංකිමතුන්ට
 ද ආචාර කරයි.

පසුව, මහු උහද²⁶ නම් වූ ස්ථානයට ගොස එහි

26 උහද : මධ්‍යනාවට තුදුරින් ඇති කදුගැටියකි. මෙහි හටගන්
 යුත්ත්වයක ව ද මෙම නම ව්‍යවහාර වේ.

හුමදන කර ඇත හමිසා (රලි) ක්‍රමා ඇතුළු අල්ලාභ වෙනුවෙන් දිවිපියු අනෙක් උණුම් අයගේ හුමදන සෑවානයන් ඉදිරියේ යිට, මවුන්ට ආවාර කර මවුන්ගේ පවි ක්‍රමාකර, කරුණාව හා සොමිනය දක්වනමෙන් අල්ලාභ ගෙන් ප්‍රාරුපනා කළ යුතුය.

5. දැනගත සුතු වැදගත් කරණු

හර සහ උමිරා ඉටුකරන මුහුර්මිසු⁷ පහත සඳහන් කරණු දැනගැනීම වැදගති.

- 1) මධ්‍යන්වත පැවරී ඇති, අල්ලාස් වෙනුවෙන් ඉටු කළපුතු සලාස් එහි ආගමික විකිවතාවන් ඒ සඳහා වූ තියමින් කාලයන් තුළ ඉටුකළ යුතුය. (පිරිමින් සලාතය සාමූහිකව කළ යුතුය.)
- 2) අල්ලාස් ටිපින් "යහපත් තැන" කියා තහනම් කර ඇති තින්දින, අපුක්කි සහගත, අක්කරු ත්‍රියාවන් සම්පූර්ණයෙන්ම අන්හැරිය යුතුයි.
- 3) අල්ලාස් මෙයේ පවතයයි.
.....හර ඉටුකිරීමට අධිෂ්ථාන කරගන්නා කවරෙකු චුවද, පියලුම ආකාරයේ ලිංගික ආස්ථාදයන්ගෙන්, අධිෂ්ථානම්වලින්, හා වාද්‍යෙදියෙන් මුළුමත්තින්ම රුළති සිටිනු මැතිවි".
- (අල් කුරාන් 2: 197)
- 3) මධ්‍යන් අනෙක් මුස්ලිම් සහෝදර සහෝදරියන් හට විවිනායන් හෝ එනෙත් ත්‍රියාවලින් හෝ තින්ද නොකළ යුතුයි.

27. මුහුර්මි - ඉහරාමය ඇදියිරිනා කෙනෙකුට මෙම නම යෙදේ.

4) ඉහුරාමයේ කොන්දේසි නිපිලෙප පිළිපැදිය යුතුයි.

ආ) හිසකේස් හෝ නියපොතු වැවෙන ක්‍රියාවන් තොකළ යුතුයි. නමුත්, කටුවික් ගරිරයේ ඇතිමෙන් හෝ එයින් ලේ පිටවීමෙන් හෝ ප්‍රශ්නයක් තොමැත්.

ඇ) ඉහුරාම් ඇදගත් පසු තම ගරිරයේ හෝ ඇදම් වල හෝ පුවද විලවුන් තවරා ගැනීම, කුම්බිම්වල පාවිචිචි කිරීම යනාදිය තොකළ යුතුයි. පුවද සබන් පාවිචිචි කිරීමෙන්ද වැළකී සිටිය යුතුයි. ඉහුරාම් ඇදීමට පෙර පාවිචිචිකළ පුවද විලවුන් වලින් වූ පුගන්ධය ඉහුරාමය ඇදීමෙන් පසුවද රදී කිවීම වරදක් තොවේ.

ඇ) ඔවුන් තම බිරියන් සමග සිනේ ආයාවන් හැඳිරීම, සිංහීම හෝ ලිංහික ආස්ථාදයන්හි යෙදීම යනාදියෙන් වැළකී සිටිය යුතුයි.

ඇ) ඔවුන් විවාහ විම, තමන්ට හෝ තවත් කෙනෙකුට විවාහ කරගැනීමට සත්‍යයක් යෝජනා කිරීම තොකළ යුතුයි.

ඉ) ඔවුන්, තම අත රදී කැබුල්ලකින් ඔබාගැනීමට අවසර ඇතන් අත්මේස (GLOVES) පාවිචිචි තොකළ යුතුයි.

ඉහත සඳහන් කරුණු ස්ථී පුරුෂ දෙපාර්ශවයට ම පොදුය. පහත සඳහන් කරුණු පිරිමින් වෙනුවෙන් පමණක් විශේෂයෙන් ගෙන දක්වීම්.

අ) මවුන් තමාගේ හිසට ගැලීත සේ හිසවැසුම් පාවිචිරි තොකළ යුතුය. නමුත්, යෙවනැල්ල තකා කුඩා හෝ වාහනයක්, තැන්තම් කුඩාරම් ආදිය පාවිචිරි කිරීම වැරදි තොලී. තවද මවුන්ට අභිජිති බඩුමුවිටු සහිත වූ පොදී හිසමක තබාගෙන යුම වැරදි තොලේ.

ආ) මවුන් කමිස, තොප්, හිසවැස්ම සහිත කළුයම් හෝ සපත්තු කුවිචිම් පාවිචිරි කළ තොහැක. සමඟරවිට ‘ඉජාර’ නම් වූ ඉජරාමයේ පහත තොටස හෝ සෙරෙප්පු ලබාගන්න තුපුරිවන් වූවහොත් පමණක් කළුයම් හෝ සපත්තු කුවිචිම් පාවිචිරි කළ තැක.

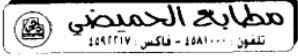
ඇ) මවුන් ඉහත යදහන් දේ හා සම්බන්ධවන හිසවැසීම්, තොප්පී, අක්දීග කොට්, යට ඇඳුම් වැනි දේද පාවිචිරි කළ තොහැක.

මවුන්, සෙරෙප්පු, මූං, ඇය් කණ්නායි, ගබිද විකාශන සාක්ෂි, අන් ඔරලෝපු වැනි අන් බදින කරේ එල්ලනු ලබන, පයේ දන දේ පාවිචිරි කිරීමට අවසර ඇත. පුවද තොකුණු දේවලින් මවුන් තම ගරිරය පිරියිදු කරගැනීමට භැක. මවුන්ගේ ගරිරය සහ හිස කැසීමට ද අවසර ඇත. තොදැනුවක්වම (සිතා මතා තැනිව) හිසකේස වැටීමද වැරදි තැක. මෙවැනි දේ යදහා අනිවාර්යයෙන් කළ යුතු වෙනත් කායියන් ද තොමැති.

ස්ථින් බුරකා, තිකාබි වැනි මුහුණ වයන දේ

පාරිවිති කිරීමට බැරිය. සුන්නාව නම් මූහුණ තොට්සා සිටීමය. සමහරවිට කම තැදුළීන් හැර වෙනත් පිරිලින් බලන බව දක්නට ලැබෙන්නේ නම් මූහුණ වැඩිය හැක. මෙවැනි කත්වයක - ඉහුමුමිහි හෝ වෙනත් අවස්ථාවක වුවත් මූහුණ වැඩිම අතිවාරු වේ.

අල්ලාජ් පමණය රුය හා යතුව ගෙන දෙන්නා. මූහුවය සියලු පුයංසා හිමිවන්නේ. මූහුමිමද' (යල්) කුමාණන්ට හා එතුමාගේ පවුල් සැවාමටත්, එතුමාගේ අනුගාමිකයන්ටත් අල්ලාජ්ගේ ආකිරවාද ලැබේවා.

مطابع الحميدتي
١٥٤٦٦١٧ - فاكس - ٢٦٨١٠٠٠

حقوق الطبع ميسرة لكل مسلم يريد توزيعه لوجه الله
أما من أراد بيعه فعليه الاتصال بالمكتب
هاتف : ٤٣٣٠٤٧٠ - ٤٣٣٠٨٨٨

صفة الحجّ والعمرة

تأليف

فضيلة الشيخ / محمد بن صالح العثيمين

ترجمة للسنهالية

شريف الدين محمد منصور

صفة اليم وال عمرة

تأليف

فضيلة الشيخ / محمد بن صالح العثيمين

ترجمة للسنهاية

شريف الدين محمد منصور

كل

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالسعودية
من بـ ١٤١٥ الريلغرافـ ١٤٢٠ هـ تـ ٢٤١٤٤٨٨ - ٢٤١٠٦١٥ نـ ٢٤١١٧٢٢

١١٥ سنهاني